

31994L0080

25.3.1994

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 368/38

**DYREKTYWA RADY 94/80/WE
z dnia 19 grudnia 1994 r.**

ustanawiająca szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 8b ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

Traktat o Unii Europejskiej oznacza nowy etap w procesie tworzenia coraz silniejszych związków między narodami Europy; jednym z celów Traktatu jest tworzenie, w sposób spójny i solidarny, związków między narodami Państw Członkowskich; do jego podstawowych celów należy wzmocnienie ochrony praw i interesów obywateli Państw Członkowskich poprzez wprowadzenie obywatelstwa Unii;

w tym celu w tytule II Traktatu o Unii Europejskiej wprowadza się obywatelstwo Unii dla wszystkich obywateli Państw Członkowskich oraz przyznaje się im w związku z tym szereg praw;

przewidziane w art. 8b ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim, w którym dana osoba ma miejsce zamieszkania, jest zastosowaniem zasady niedyskryminacji między osobami mającymi obywatelstwo danego państwa a osobami będącymi obywatelami innego państwa oraz uzupełnieniem, zagwarantowanego w art. 8a niniejszego Traktatu, prawa do swobodnego przemieszczania się i przebywania;

stosowanie art. 8b ust. 1 nie zakłada pełnej harmonizacji ordynacji wyborczych Państw Członkowskich; dąży on przede wszystkim do zniesienia wymogu obywatelstwa, od którego większość Państw Członkowskich uzależnia wykonywanie prawa głosowania i kandydowania w wyborach; ponadto, aby uwzględnić zasadę proporcjonalności, wymienioną w art. 3b Traktatu, treść

⁽¹⁾ Dz.U. C 323 z 21.11.1994.

⁽²⁾ Opinia wydana dnia 14 września 1994 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Opinia wydana dnia 28 września 1994 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

wspólnotowej legislacji w tej dziedzinie nie powinna wykraczać poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia celów art. 8b ust. 1 Traktatu;

zamiarem art. 8b ust. 1 jest zapewnienie wszystkim obywatelom Unii, bez względu na to, czy są obywatelami Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania czy nie, możliwości wykonywania w tym państwie prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych na takich samych warunkach; z tego względu warunki wobec obywateli Unii niemających obywatelstwa odnośnego państwa, w szczególności dotyczące okresu i dowodu miejsca zamieszkania, powinny być takie same jak warunki stawiane obywatelom tego Państwa Członkowskiego, jeśli takie warunki są w ogóle stawiane; od obywateli Unii niebędących obywatelami danego Państwa Członkowskiego nie można wymagać spełnienia dodatkowych specjalnych warunków, chyba że w wyjątkowych sytuacjach odmienne traktowanie obywateli własnych i obcych jest uzasadnione szczególnymi okolicznościami;

artykuł 8b ust. 1 Traktatu uznaje prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, przy czym prawo to nie zastępuje prawa głosowania i kandydowania w Państwie Członkowskim, którego obywatelem jest dany obywatel Unii; należy szanować przysługujące obywatelom Unii prawo wyboru Państwa Członkowskiego, w którym chcą oni uczestniczyć w wyborach lokalnych; z tego względu jest zasadne, aby obywatele ci mogli wyrazić swoją wolę do wzięcia udziału w wyborach w takim Państwie, przy czym w Państwie Członkowskim, w którym udział w wyborach nie jest obowiązkowy, dopuszczalna może być rejestracja z urzędu takich obywateli na listach wyborców;

lokalna administracja w różnych Państwach Członkowskich odzwierciedla różne polityczne i prawne tradycje oraz charakteryzuje się dużą różnorodnością struktur; termin „wybory lokalne” nie jest z tego powodu tożsamy we wszystkich Państwach Członkowskich; przedmiot niniejszej dyrektywy musi zostać zatem sprecyzowany poprzez zdefiniowanie pojęcia wyborów lokalnych; wybory takie obejmują powszechne i bezpośrednie wybory na poziomie wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego oraz jednostek podległych; dotyczy to zarówno powszechnych i bezpośrednich wyborów do samorządowych organów przedstawicielskich, jak również do samorządowych organów wykonawczych;

pozbawienie prawa kandydowania w wyborach może wynikać z decyzji indywidualnej właściwych władz Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania lub Państwa Członkowskiego

pochodzenia; mając na uwadze polityczne znaczenie sprawowania mandatu nadanego w wyborach lokalnych, Państwa Członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne działania celem zapewnienia, że osoba pozbawiona prawa kandydowania w Państwie Członkowskim jej pochodzenia nie odzyska tego prawa jedynie w wyniku tego, że ma miejsce zamieszkania w innym Państwie Członkowskim; ten szczególny problem, odnoszący się do kandydatów będących obywatelami innego Państwa Członkowskiego, stanowi uzasadnienie umożliwiające tym Państwom Członkowskim, które uznają to za konieczne, objęcie takich kandydatów przepisami wykluczającymi nie tylko obowiązującymi w Państwie Członkowskim ich miejsca zamieszkania, lecz również Państwa Członkowskiego ich pochodzenia; mając na uwadze zasadę proporcjonalności, jest jednak wystarczające, że prawo głosowania objęte jest jedynie przepisami wykluczającymi Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania;

zadania organów wykonawczych wspólnoty lokalnej stopniopodstawowego mogą obejmować branie udziału w wykonywaniu władzy publicznej oraz ochronę interesu powszechnego; z tego względu Państwa Członkowskie powinny mieć prawo do zastrzeżenia pełnienia tych urzędów tylko przez własnych obywateli; poza tym Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość podjęcia w tym celu właściwych działań, które jednak nie mogą ograniczać prawa głosowania obywateli innych Państw Członkowskich w stopniu większym, niż jest to konieczne dla osiągnięcia tego celu;

jest również uzasadnione, aby udział członków samorządowych władz przedstawicielskich w wyborach zgromadzenia parlamentarnego zastrzeżony był dla własnych obywateli;

jeżeli przepisy prawne Państw Członkowskich stanowią, że sprawowanie urzędu pochodzącego z wyboru nie może być łączone ze sprawowaniem innego urzędu, Państwa Członkowskie mogą rozszerzyć zakres takiego zakazu na odpowiednie urzędy sprawowane w innych Państwach Członkowskich;

zgodnie z art. 8b ust. 1 Traktatu wszelkie odstępstwa od ogólnych zasad niniejszej dyrektywy muszą być uzasadnione specyficznymi problemami danego Państwa Członkowskiego, przy czym każde takie odstępstwo musi podlegać sprawdzeniu co do jego wyjątkowego charakteru;

takie specyficzne problemy mogą powstawać w Państwie Członkowskim, w którym odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do udziału w wyborach, mających miejsce zamieszkania w tym państwie, lecz niebędących jego obywatelami, znacznie przekracza średnią; odstępstwo jest uzasadnione, w przypadku gdy tacy obywatele Unii stanowią ponad 20 % ogółu wyborców, przy czym jego punktem odniesienia musi być kryterium okresu zamieszkania;

obywatelstwo Unii ma na celu umożliwienie obywatelom Unii lepszej integracji w państwie przyjmującym; w związku z tym, zgodnie z intencją autorów Traktatu, należy unikać wszelkiego różnicowania między listami kandydatów będących własnymi obywatelami a kandydatami zagranicznymi;

ryzyko takiego różnicowania dotyczy w szczególności Państwa Członkowskiego, w którym odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do udziału w wyborach mających miejsce zamieszkania w tym państwie, lecz niebędących jego obywatelami przekracza 20 % ogólnej liczby mających tam miejsce zamieszkania obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania; z tego względu ważne jest, aby takie Państwo Członkowskie mogło ustanowić, zgodnie z art. 8b Traktatu, szczególne przepisy dotyczące składu list kandydatów;

w niektórych Państwach Członkowskich mający tam miejsce zamieszkania obywatele innych Państw Członkowskich mają prawo głosowania w wyborach do parlamentów narodowych; z tego względu możliwe są ułatwienia w odniesieniu do niektórych formalności przewidzianych w niniejszej dyrektywie;

Królestwo Belgii charakteryzuje się szczególnymi cechami i relacjami równowagi, ponieważ belgijska Konstytucja w art. 1–4 przewiduje trzy języki urzędowe oraz podział na regiony i wspólnoty; nieograniczone stosowanie niniejszej dyrektywy mogłoby w pewnych gminach wywoływać skutki, które uzasadniają wprowadzenie odstępstw od niniejszej dyrektywy, mając na względzie powyższe szczególne cechy i relacje równowagi;

po wejściu w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokona oceny jej prawnego i faktycznego stosowania, włączając w to zmiany w elektoracie; w tym celu przedstawi ona Parlamentowi Europejskiemu i Radzie stosowne sprawozdanie,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ;

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia szczegółowe warunki, według których obywatele Unii mający miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, którego nie są obywatelami, wykonują w tym Państwie prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych.

2. Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają przepisów krajowych dotyczących prawa głosowania i kandydowania obywateli danego Państwa Członkowskiego mających miejsce zamieszkania poza terytorium tego Państwa oraz obywateli państw trzecich, którzy mają miejsce zamieszkania w tym Państwie.

Artykuł 2

1. Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „wspólnota lokalna stopnia podstawowego” oznacza jednostki administracyjne wymienione w Załączniku do niniejszej dyrektywy, które, zgodnie z przepisami wewnętrznymi każdego z Państw Członkowskich, mają organy wyłonione w powszechnych i bezpośrednich wyborach oraz są uprawnione do zarządzania w ramach kompetencji własnej, na poziomie podstawowej organizacji politycznej i administracyjnej, określonymi sprawami lokalnymi;
- b) „wybory lokalne” oznaczają powszechne i bezpośrednie wybory, mające na celu wyłonienie członków samorządowych organów przedstawicielskich oraz – jeżeli tak przewidują przepisy Państwa Członkowskiego – kierownika i członków samorządowych organów wykonawczych stopnia podstawowego;
- c) „Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania” oznacza Państwo Członkowskie, w którym obywatel Unii ma miejsce zamieszkania, lecz którego nie jest obywatelem;
- d) „Państwo Członkowskie pochodzenia” oznacza Państwo Członkowskie, do którego przynależy dany obywatel Unii;
- e) „lista wyborców” oznacza oficjalny spis wszystkich wyborców uprawnionych do głosowania w danej wspólnotie lokalnej stopnia podstawowego lub w jednym z jej okręgów wyborczych, sporządzony i uaktualniany przez właściwy organ zgodnie z ordynacją wyborczą Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania lub rejestr meldunkowy, o ile zawiera on informacje o uprawnieniu do udziału w wyborach;
- f) „dzień spełnienia wymogu” oznacza dzień lub dni, w których obywatele Unii muszą spełnić przesłanki, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, aby móc w tym państwie wybierać lub być wybieranym;
- g) „formalne oświadczenie” oznacza złożone przez zainteresowaną osobę oświadczenie, którego nieścisłości powodują, że osoba je składająca podlega karze zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego.

2. Państwo Członkowskie powiadamia Komisję o zastąpieniu wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego wymienionej w Załączniku, na podstawie zmiany przepisów prawa krajowego, inną wspólnotą, mającą kompetencje określone w ust. 1 lit. a), lub o zniesieniu, lub o ustanowieniu, na podstawie zmiany przepisów prawa krajowego, takiej wspólnoty.

W ciągu trzech miesięcy od otrzymania takiego powiadomienia w powiązaniu z oświadczeniem Państwa Członkowskiego, że żadne prawa przewidziane w niniejszej dyrektywie nie zostają naruszone, Komisja dokonuje dostosowania Załącznika, wprowadzając odpowiednio zmiany, wykreślenia lub uzupełnienia. Zmieniony w ten sposób Załącznik podlega opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 3

Osoba, która w dniu spełnienia wymogu:

- a) jest obywatelem Unii w rozumieniu art. 8 ust. 1 drugi akapit Traktatu,
- b) nie będąc obywatelem Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania, spełnia pozostałe warunki prawa głosowania i kandydowania w wyborach, jakie odnośne państwo stawia swoim obywatelom,

ma prawo głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 4

1. Jeżeli obywatele Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania mają prawo głosowania lub kandydowania w wyborach jedynie pod warunkiem pewnego minimalnego okresu zamieszkania na terytorium tego Państwa, to uznaje się warunek ten za spełniony przez uprawnionych do głosowania i kandydowania w rozumieniu art. 3, o ile mieli miejsce zamieszkania przez równorzędny okres minimalny w innych Państwach Członkowskich.

2. Jeżeli obywatele Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania mogą, według przepisów prawa krajowego tego Państwa, głosować i kandydować jedynie we wspólnocie lokalnej stopnia podstawowego, w której mają główne miejsce zamieszkania, to uprawnieni do głosowania i kandydowania w rozumieniu art. 3 podlegają temu warunkowi.

3. Ustęp 1 nie narusza przepisów prawa krajowego Państw Członkowskich, zgodnie z którymi wykonywanie prawa głosowania i kandydowania przez każdego uprawnionego do głosowania i kandydowania w określonej społeczności lokalnej stopnia podstawowego lub w jednym z jej okręgów wyborczych uzależnione jest od minimalnego okresu zamieszkania na obszarze tej wspólnoty.

Ponadto ust. 1 nie narusza przepisów prawa krajowego obowiązujących w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy, zgodnie z którymi wykonywanie prawa głosowania i kandydowania przez każdego uprawnionego do głosowania i kandydowania uzależnione jest od minimalnego okresu zamieszkania na części obszaru Państwa Członkowskiego, na której znajduje się dana wspólnota lokalna stopnia podstawowego.

Artykuł 5

1. Państwa Członkowskie miejsca zamieszkania mogą zastrzec, że każdy obywatel Unii, którego, w wyniku odrębnego wyroku lub orzeczenia wydanego na gruncie prawa karnego lub cywilnego państwa jego pochodzenia, pozbawiono prawa kandydowania w wyborach, nie może wykonywać tego prawa w wyborach lokalnych.

2. Kandydatura obywatela Unii w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania może być uznana za niedopuszczalną, o ile nie jest on w stanie przedstawić dokumentów określonych w art. 9 ust. 2 lit. a) lub oświadczenia określonego w art. 9 ust. 2 lit. b).

3. Państwa Członkowskie mogą zastrzec, że tylko ich obywatele mogą być wybierani na urząd kierownika organu wykonawczego, jego zastępcy lub członków kierowniczego kolegialnego organu wykonawczego wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego, o ile osoby takie zostały wybrane do pełnienia takich urzędów przez okres trwania mandatu.

Państwa Członkowskie mogą również zastrzec, że wykonywanie urzędu kierownika organu wykonawczego, jego zastępcy lub członków kierowniczego kolegialnego organu wykonawczego wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego tymczasowo lub pełnienie stosownych obowiązków może być ograniczone jedynie do ich obywateli.

Państwa Członkowskie, podejmując odpowiednie, konieczne i proporcjonalne środki celem zapewnienia, aby jedynie przez ich obywateli sprawowane były urzędy określone w pierwszym akapicie względnie, aby jedynie ich obywatele, zgodnie z drugim akapitem, wykonywali je tymczasowo lub pełnili stosowne obowiązki, biorą pod uwagę Traktat i ogólne zasady prawa.

4. Państwa Członkowskie mogą również zastrzec, że obywatele Unii wybrani na członków organów przedstawicielskich nie będą brali udziału ani w wyznaczaniu delegatów do głosowania w zgromadzeniu parlamentarnym, ani w wyborach członków takiego zgromadzenia.

Artykuł 6

1. Osoby uprawnione do kandydowania w rozumieniu art. 3 podlegają tym samym warunkom dotyczącym zakazu łączenia funkcji, co, według przepisów prawa krajowego Państwa Członkowskiego ich miejsca zamieszkania, obowiązujące w odniesieniu do obywateli tego Państwa.

2. Państwa Członkowskie mogą zastrzec, że sprawowanie wybieralnego urzędu w organach samorządowych Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania nie może być łączone ze sprawowaniem urzędów w innych Państwach Członkowskich, które są porównywalne do urzędów, których łączenie jest zakazane w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania.

ROZDZIAŁ II

Wykonywanie prawa głosowania i prawa kandydowania w wyborach

Artykuł 7

1. Wyborca uprawniony do głosowania w rozumieniu art. 3 wykonuje prawo głosowania w wyborach lokalnych w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania, o ile wyrazi taką chęć.

2. Jeżeli udział w wyborach w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania jest obowiązkowy, wyborcy uprawnieni do głosowania w rozumieniu art. 3, którzy zostali wpisani na listę wyborców, mają również obowiązek udziału w wyborach.

3. Państwa Członkowskie, w których udział w wyborach nie jest obowiązkowy, mogą przewidzieć wpisanie z urzędu wyborców w rozumieniu art. 3 na listę wyborców.

Artykuł 8

1. Państwa Członkowskie podejmą wszelkie niezbędne działania w celu wpisania wyborcy uprawnionego do głosowania w rozumieniu art. 3 na listę wyborców w odpowiednim terminie przed dniem wyborów.

2. W celu wpisania na listę wyborców wyborca uprawniony do głosowania w rozumieniu art. 3 przedstawia takie same dokumenty co wyborca mający obywatelstwo danego Państwa.

Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może również zażądać, aby wyborca uprawniony do głosowania w rozumieniu art. 3 przedstawił ważny dokument tożsamości oraz formalne oświadczenie, określające jego obywatelstwo i adres w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania.

3. Wyborcy uprawnieni do głosowania w rozumieniu art. 3, wpisani na listę wyborców pozostają na niej na tych samych warunkach tak długo, jak uprawnieni do głosowania wyborcy mający obywatelstwo danego państwa, aż do czasu skreślenia ich z urzędu, ze względu na niespełnianie przez nich warunków wykonywania prawa głosowania.

Wyborcy uprawnieni do głosowania, którzy na własny wniosek zostali wpisani na listę wyborców, mogą być również na własny wniosek z listy tej skreśleni.

Wyborcy uprawnieni do głosowania, którzy przeniosą swe miejsce zamieszkania do innej wspólnoty lokalnej stopnia podstawowego w tym samym Państwie Członkowskim, wpisywani są na listę wyborców w tej jednostce na takich samych warunkach jak wyborcy będący obywatelami tego Państwa.

Artykuł 9

1. Składając wniosek o kandydowanie w wyborach, osoba uprawniona do kandydowania w rozumieniu art. 3 przedstawia takie same dokumenty co kandydat mający obywatelstwo danego państwa. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może również zażądać, aby osoba taka przedłożyła formalne oświadczenie, określające jej obywatelstwo i adres w Państwie Członkowskim miejsca zamieszkania.

2. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania może także zażądać od osoby uprawnionej do kandydowania w rozumieniu art. 3:

a) stwierdzenia w formalnym oświadczeniu, określonym w ust. 1, które przedstawia wraz z wnioskiem o kandydowanie w wyborach lokalnych, że nie została pozbawiona prawa do kandydowania w Państwie Członkowskim jej pochodzenia;

b) w przypadku wątpliwości co do treści oświadczenia określonego w lit. a) lub, jeżeli wymagają tego przepisy prawa krajowego Państwa Członkowskiego, przedłożenia przed albo po wyborach zaświadczenia wydanego przez właściwy organ administracyjny Państwa Członkowskiego jej pochodzenia, potwierdzającego, że nie pozbawiono jej prawa do kandydowania w wyborach w tym Państwie Członkowskim lub że organowi temu nic nie wiadomo o pozbawieniu jej takiego prawa;

- c) przedstawienia ważnego dowodu tożsamości,
- d) stwierdzenia w formalnym oświadczeniu, określonym w ust. 1, że nie pełni ona urzędu, który objęty jest zakazem łączenia funkcji w rozumieniu art. 6 ust. 2;
- e) podania ostatniego miejsca zamieszkania w Państwie Członkowskim jej pochodzenia, o ile takie miejsce zamieszkania miała.

Artykuł 10

1. Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania informuje w odpowiednim czasie osobę zainteresowaną o czynnościach podjętych w związku z jej wnioskiem o wpis na listę wyborców lub o decyzji dotyczącej dopuszczenia jej wniosku o kandydowanie w wyborach.

2. W przypadku odmowy wpisania na listę wyborców lub odrzucenia wniosku o kandydowanie w wyborach zainteresowana osoba jest uprawniona do korzystania ze stosownych środków prawnych na podobnych warunkach, jakie przepisy Państwa Członkowskiego miejsca zamieszkania przewidują dla wyborców uprawnionych do głosowania i wyborców uprawnionych do kandydowania w wyborach, będących obywatelami tego państwa.

Artykuł 11

Państwo Członkowskie miejsca zamieszkania informuje w odpowiedniej formie i we właściwym terminie wyborców uprawnionych do głosowania i wyborców uprawnionych do kandydowania w rozumieniu art. 3 o warunkach i szczegółowych zasadach wykonywania prawa głosowania i prawa kandydowania w wyborach w tym państwie.

ROZDZIAŁ III

Odstępstwa i przepisy przejściowe

Artykuł 12

1. Jeśli w dniu 1 stycznia 1996 r. w danym Państwie Członkowskim odsetek obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, mających miejsce zamieszkania w tym państwie, ale niebędących jego obywatelami przekracza 20 % ogólnej liczby obywateli Unii w wieku uprawniającym do głosowania, którzy mają miejsce zamieszkania w tym państwie, to takie Państwo Członkowskie może, w drodze odstępowstwa od przepisów niniejszej dyrektywy:

- a) przyznać prawo głosowania tym wyborcom uprawnionym do głosowania w rozumieniu art. 3, którzy w tym Państwie Członkowskim mają miejsce zamieszkania przez pewien okres minimalny, który nie może być ustalony na okres dłuższy niż ten, na który wybierany jest przedstawicielski organ samorządowy;

- b) przyznać prawo kandydowania tym wyborcom uprawnionym do kandydowania w wyborach w rozumieniu art. 3, którzy w tym Państwie Członkowskim mają miejsce zamieszkania przez pewien okres minimalny, który nie może być ustalony na okres dwukrotnie dłuższy niż ten, na który wybierany jest przedstawicielski organ samorządowy, oraz
- c) podjąć właściwe środki w odniesieniu do składu kandydatów na listach, zwłaszcza celem ułatwienia integracji obywateli Unii będących obywatelami innego Państwa Członkowskiego.

2. Królestwo Belgii może, w drodze odstępowstwa od przepisów niniejszej dyrektywy, stosować przepisy ust. 1 lit. a) do ograniczonej liczby wspólnot lokalnych, których listę powinno przedstawić co najmniej rok przed wyborami w tych wspólnotach lokalnych, co do których obowiązywać będzie odstępowstwo.

3. Jeżeli według stanu na dzień 1 stycznia 1996 r. przepisy prawne Państwa Członkowskiego przewidują, że obywatele innego Państwa Członkowskiego, którzy mają w nim miejsce zamieszkania, mają prawo głosowania w wyborach do parlamentu narodowego tego państwa oraz mogą być w tym celu wpisani na listy wyborców tego państwa na dokładnie tych samych warunkach co wyborcy będący obywatelami tego państwa, to pierwsze z wymienionych Państw Członkowskich może, w odstępowstwie od niniejszej dyrektywy, nie stosować art. 6–11 do takich obywateli.

4. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 1998 r., a następnie co sześć lat sprawozdanie, w którym rozważy, czy przyczyny uzasadniające odstępowstwo udzielone odnośnym Państwom Członkowskim zgodnie z art. 8b ust. 1 Traktatu nadal istnieją oraz w razie potrzeby proponuje dokonanie wszelkich niezbędnych dostosowań. Państwa Członkowskie korzystające z odstępowstw na podstawie ust. 1 i 2 udzielają Komisji wszelkich niezbędnych informacji.

ROZDZIAŁ IV

Przepisy końcowe

Artykuł 13

Komisja na podstawie niniejszych przepisów przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w ciągu roku od przeprowadzenia wyborów lokalnych we wszystkich Państwach Członkowskich sprawozdanie na temat stosowania niniejszej dyrektywy, włączając w to zmiany w elektoracie, które wystąpiły od chwili wejścia w życie niniejszej dyrektywy, oraz w miarę potrzeby proponuje stosowne dostosowania.

Artykuł 14

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 1 stycznia 1996 r. oraz niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Wspomniane środki zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej

publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 16

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 19 grudnia 1994 r.

W imieniu Rady

K. KINKEL

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) niniejszej dyrektywy „wspólnota lokalna stopnia podstawowego” oznacza:

w *Danii*:

amstkommune, Koøbenhavns kommune, Frederiksberg kommune, primærkommune,

w *Belgii*:

commune/gemeente/Gemeinde,

w *Niemczech*:

kreisfreie Stadt bzw. Stadtkreis; Kreis;

Gemeinde, Bezirk in der Freien und Hansestadt Hamburg und im Land Berlin;

Stadtgemeinde Bremen in der Freien Hansestadt Bremen,

Stadt-, Gemeinde-, oder Orstbezirke bzw. Ortschaften,

w *Grecji*:

χουινότητα;

δήμος

w *Hiszpanii*:

municipio,

entidad de ámbito territorial inferior al municipal,

w *Francji*:

commune,

arrondissement dans les villes déterminées par la législation interne, section de commune

w *Irlandii*:

country, county borough

borough, urban district, town,

w *Włoszech*:

commune,

circonscrizione,

w *Luksemburgu*:

commune,

w *Niderlandach*:

gemeente,

deelgemeente

w *Portugalii*:

município,

freguesia,

w *Wielkiej Brytanii*:

counties in England; counties, county boroughs and communities in Wales; regions and Islands in Scotland; districts in England, Scotland and Northern Ireland; London boroughs; parishes in England, the City of London in relation to ward elections for common councilmen.
